

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 1 cor. 70 bani, 1/2 an 5 cor., 1 an 10 cor., 1 an 20 cor.
Pentru ducerea la casă cu 30 bani pe lună mai mult

Pentru meșterii:

1 lună 2 cor. 40 bani, 1/2 an 7 cor., 1 an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

INSERTIUNILE

Un gir garsonat prima dată 14 bani, a doua oară 12 bani
a treia oară 10 bani

Redacția și administrația: Strada Poplăci Nr. 15.

Se prenumără la poște și librării.

În România

abonamentele se fac la Agenția de Publicitate Carol
Schulder București, strada Doamnei 23, etajul I.

Epistole nefracate se refuza. — Manuscrise nu se înapoiază.

Numeri singuratici à 10 bani se vând în Sibiu: la librăria „Tipografia”, societate pe acțiuni. — În Alba-Iulia la librăria Weiss
Bernat „la loterie”.

Barbarism modern.

— Repuns la articolul „A țid” din „Budapești
Hirlap” nr. 295 din 26 Octombrie. —

III.

Dacă e drept că la mulți bărbați de stat rafinați și violenți vorbele nu sînt bune de altceva decît, ca cu ajutorul lor să se marcheze adevăratele eugene și intențiuni, apoi nu mai puțin adevărat e că la multe popoare, între cari și la Meghiari presa parcă n'are altă menire, decît să ascundă adevăratele intențiuni și fapte ale poporului maghiar. E cunoscut că presa maghiară nu ne slăbește cu glorificarea liberalismului maghiar, cu tălmăcirea instituțiilor și legilor umane făcute de ei.

Cu atât mai mult am rămas surprinși, când am citit în numita foaie articolul în care autorul își dă pe față fără nici un înconjur barbarele intențiuni.

După ce în articolul prim am cerut să dau o explicație psihologică acestui fenomen sporadic încoș, dar care cu timpul poate să afle adică, vreau trece la scopul imediat al acestor gîre, adică de a înocera a combate unele și altele dintre afirmațiunile autorului precum și de a arăta consecințele fatale ale unei propagande de natura aceasta.

Se susține în articolul menționat că esecierea și aplicarea și pe viitor a principiilor de justiție și umanitate față de naționalități înseamnă peirea sigură a statului maghiar; pentru că pămîntul țării prin libera concurență, care e urmarea acestor principii, trece în mâni străine și Maghiarii se desmoștenesc în țara lor.

Cred că e lucru înzadar să încercăm a convinge pe autor ori pe vre-un Maghiar cum le place lor a identifica aceste două concepte. Perirea poporului maghiar nu ar însemna în mod necesar și perirea Ungariei, căci ne-am pute ugor închipui o Ungarie și fără de Maghiari.

Dar' să le facem hatêrul și să concedem că de fapt soarta Ungariei ar fi legată de soarta Maghiarilor.

E falsă însă dela rădăcină incompetența, ce-i drept, numai ipotetică ce o pune autorul între iustie și Hungaria:

„Peret justitiei fiaz Hungaria” zice el.
Pentru că e un adevăr vechiu, că cultivarea baselor civilizației omenimii, a ideilor sterno de iustie, libertate, nici odată nu au cauzat peirea unui popor ci dimpotrivă eschiderea pe timp mai lung a acestor principii a devenit una dintre cauzele, pentru cari au dispărut multe popoare de pe arena istoriei.

Două cauze principale sînt cari aduc cu sine peirea unui popor:

1. E imposibilitatea față de principii de civilizație, adică finerea, rezistența unui popor de barbarism în care se află.

Drept pildă ne poate servi soarta unor popoare, cari au pierit pe vremea emigrației popoarelor, numai pentru că nu s'au putut acomoda stării de civilizație relativă, la care ajunsesse pe atunci societatea omenescă.

Au pierit toate popoarele cari au persistat pe lângă viața nomadă. Au fost nimicite fără milă de alte popoare mai puternice precum la rîndul lor pe aceste le-au repus altele și mai tari cari și-au pus ochii pe teritoarele de pășune, de cari și ele aveau lipsă.

Din potrivă popoarele, cari s'au lăpădat de viața nomadă și au luat creștinismul, care pe atunci era singurul depozitar al civilizației, au rămas până în ziua de azi.

2. A doua cauză care pricinujește sigur căderea unui popor e secarea pînterilor vitale, atât cele de natură morală cît și cele fizice. Un astfel de popor ajunge la povârnișul acesta nu mai poate fi susținut nici chiar cu cele mai excepționale mijloace.

O combinație a acestor două cauze le vedem la marea bolnav al Europei, la poporul turc.

Cauza decăderii și a apropiatei peiri a Turcilor e a se asorie atât faptului, că s'au închis hermetice fața de rezultatele civilizației europene, cît și pierderii forțelor vitale ale națiunii.

Turcii ne dau o tristă pildă, că în viața popoarelor e numai de o scurtă durată parasitismul.

E legea firii ca poporul care s'a desvîșat dela muncă serioasă, care lăsat de capul lui nici pînea de toate zilele nu și-o poate agonisi, să peară fără pardon, îndată ce popoarele, peșpînarea cărora a trăit el ca parasit, s'au emancipat de sub eghemonia lui.

Așa dară nu e drept ceea ce se susține în articolul menționat, că esecierea iustitiei și adevăratei liberalități față de naționalități ar însemna peirea Ungariei sau mai corect a Maghiarilor, ci a contrariu stă lesa, că prin o procedură de espropriare brută a maghiarilor, Maghiarii se flăgrăntă opoziție cu principii de civilizație omenimii, iar opoziția aceasta dacă e de durată mai lungă toarnă va cauza de sigur peirea lor.

De altă parte dacă poporul maghiar nu poate exista decît cu ajutorul unor întăririi artificiale de natura celor propuse în articolul din „B. Hirlap”, acesta e un semn trist de slăbiciune națională, de defectuositate a forțelor vitale.

Ce să zicem atunci noi Românii cari persecutați, apăsați și jefuiți am trăit atâtea veacuri și vom trăi încă, fără ca statul să facă cel mai neînsemnat pas întru apărarea noastră?

Mijloace artificiale ca cel propus în „B. Hirlap” de-a lua cu forța pămînturile Nemaghiarilor, pot reține pe oăva timp procesul de descompunere al unui popor, dar' sfîrșitul tot e căderea.

Cum nu e posibil ca să bagi viață nouă într-un trup bolnav, prin aceea că-i introduci sînge răpit dela alte ființe viețuitoare, așa nu vor ave Maghiarii nici un folos din procedura lor barbară.

Vor ave însă pagube sigure. Și cu aceasta am ajuns la partea economică a chestiunii:

Am cîrușul se susțin că ducerea la îndeplinire a răpirii pămînturilor pe cale de espropriare va ave pentru Maghiarii singurul rezultat, ce va da teren întăririi celui mai înverșunat socialism agrar în sinul naționalităților.

Mi-se va răspunde că doar' e mai bine pentru Maghiari, ca socialismul să se lățească printre membrii genuinii ale națiunii maghiare, cum e lăsat de prezent pe Alkôid.

La aceasta fie-mi permis să observ că dacă țărănul maghiar care locuiește teritoarele cele mai bogate și mai fructifere ale patriei nu poate să existe și e bîntuit de socialism, socialismul acesta nu se va pute estirpa cu aceea, că i-se va da pînterile muntoase și greu de cultivat ale naționalităților. Pe același teritor pe care trăgește Românul cu copiii — e drept că numai cu ceapă și mămăligă — Maghiarul va peri singur de foame.

Atunci, apoi ear' se va uita țărănul maghiar la latitudinile mari de peș și nu se slăbească în socialism, ci se va arunca cu totul în brațele lui.

Dar' mai pericolos decît acesta va fi socialismul despămintenților Români, Sârbi, Slovaci etc. Căci socialismul acesta va ave și nota națională, va ave per eminentiam caracter de rasă.

Maghiarii, cari azi se fîlesc, că naționalitățile încă nu hrănesc față de el ura aceea de rasă, care o au d. e. Irlandezii față de Englezi, vor ave atunci ocazie să o simtă.

Căci foamea e argumentul cel mai puternic. Inteligența română, căreia însuși Maghiarii și în linia primă statul ar trebui să-i fie recunoscători, pen-

tru că ține poporul român departe de doctrinele socialiste, în viitor dacă va voi să nu fie considerată ca dușmană poporului și n'a vrea să-i peară ori-ce vază înaintea lui, va trebui să-i ia în program și revindocări economice, cu un cuvînt va fi silită să din programul sau pur național să facă unul național agrar socialist.

Și nu mai începe îndoială, că cu un astfel de program va influența în măsură mai mare masele desmoștenite decît o poate face azi cu programul sau pur național. Căci e știut, că revindocările naționale se învîrt pe un teren idealistic, pe când cele socialiste pe cel mai puțin ingrat al intereselor materiale. Naționalistul se adresează la inima poporului, socialistul la stomachul lui.

Unde s'a văzut o organizație națională așa de perfectă și puternică, ca aceea a muncitorilor socialiști?

Popoarele nemaghiare vîzîndu se despoiate de pămîntul lor, se vor în toarce cu tot odiul în contra celor ce i-a despoiat adică: statul și în contra celor pentru cari au fost despoiați: rasa dominantă maghiară.

De aceea e motivată așertuirea mea, că socialismul naționalităților va ave un caracter anarhic și va fi imbibat de ura contra rasei maghiare.

Azi socialismul, cel puțin la Români e încă numai un sport al unor tineri teoretici. Acestia deklamă și azi marșalilea lui Coghuc: „Noi vrem pămînt.”

Dar' când milioanele de Români d-smoșteniți se vor uita flămînz și goi fără adăpost la conștătenii maghiari colonizați de stat pe pămînturile rapite dela ei, atunci, cîntarea aceasta le va deveni rugăciune de seară și de dimineața. Atunci dealurile, vîile, câmpiile și pădurile patriei vor răsună de echoul amenințător:

„Pămîntul nostru-i dreg și sfînt,
Căci ne e legă și mormînt,
Cu-al nostru sînge-i botezat
De-a noastre lacrimi e ndet,
Sudoarea noastră l'a ngrășat.
„Noi vrem pămînt.”

Sibiu, 7 Nov. 1902.

**ADRESA COMITATULUI
POJON, pentru modificarea legii de naționalitate, a pătît flasco și în Bistrița.**

Congregația comitatensă din Bistrița, ținută Joia trecută, a primit cu mare majoritate următoarea rezoluțiune: „Congregațiunea ia notă cu regret de adresa comitatului Pojon referitoare la revizuirea art. de lege 44 din 1868, și din partea sa își exprimă dorința, ca numita lege să nu fie revizuită, ci din contră să fie executată în toată întinderea ei.”

Cinci proiecte nou de lege.

În ședința de slătitări a dietei a prezentat Széll cinci proiecte nou de lege. Primul regulează emigrarea. Proiectul dă guvernului dreptul să oprească emigrarea în anumite țări, în cari ar fi periculată sănătatea, moravurile și averea emigranților. Opreliștea aceasta se poate aplica și față de persoane cu o anumită cupăție. Guvernul e împuternicit să mărginească emigrarea pe o anumită rută. Cel ce se ocupă cu transportul de emigranți trebuie să depună o cauțiune de 100.000 cor. Se va înființa un fond pentru ajutorarea celor rămași acasă, acoperirea speșelor de reîntoarcere etc. Pentru fondul acesta se cer pro 1903 80.000 cor.

Proiectul de lege despre pașapoarte oprește estradarea acestora pentru cei ce au datorințe militare de împlini, pentru cei sub cercetare și pentru cei ce suferă restricțiuni prin o dispoziție a legii.

Străinșii pot petrece în Ungaria, îndată ce devin suspecți, pot fi expulsați.

Se vor înființa trei districte nou de gendarmerie, dintre cari unul în Sibiu.

Pentru prevederea agendelor poliției de graniță se va înființa una de stat. Activitatea acesteia se va estinde asupra tuturor comunelor, cari se află în imediata apropiere a graniței, precum și asupra comunelor apropiate, cari au o comunicațiune mai vie cu străinătatea.

Nou consulat austro-ungar. Agr. Zlg. e informat, că ministrul de externe austro-ungar va face pașii necesari pentru înființarea unui consulat austro-ungar în Mitrovița. Noul consulat va servi cu deosebire interesele economice — așa se spune oficial.

Dacă Rusia a înființat în Mitrovița un consulat, Austro-Ungaria încă nu se poate lăsa mai pe jos.

Din dietă. În ședința de Mercuri s'a continuat desbaterea proiectului de indemnitate. Komjáthy îl respinge din cauză de neîncredere, motivînd aceasta îndeosebi cu politica de naționalități a guvernului. În chestia de naționalități se află țeara într-o situație mai primejdioasă ca ori cînd. Ministrul Széll a mijlocit întărirea episcopului sârbesc M. Svcioi la Novisad, deși nu știe ungurește, în schimb fișpanul Zákó a trebuit să învețe sârbște. Cât de slab e guvernul, se vede și din enunțatiunile unor fișpani. Cel din comitatul Tërnavamare a admis, că unele referate se pot face și în limba maghiară, cel dela Arad a declarat, că va respecta drepturile naționalităților. Asociațiunile culturale române i-s'a permis arangierea unei loterii pentru de-a face un muzeu, în Ungaria de sud se lățește agitațiunea pangermană. Nu e multumit nici cu interpretarea, ce o dă ministrul-președinte art 30 din 1899 în privința pactului. — Komjáthy a vorbit aproape trei ore.

Urmează încă 2 interpelațiuni, una privitoare la loteria de binefacere de stat, alta la vama pe vinurile italiene. În ședința de ieri a retras ministrul de hoveze proiectele de lege referitoare la contingentul de recruți, reobutur și soldații din rezerva întregitoare și prezintă două proiecte pentru înmulțirea contingentului de recruți pe 1903 și pentru aplicarea excepțională a celor din rezerva de întregire. În primul proiect e stabilită participarea Ungariei la contingentul înmulțit cu 53.438 soldați, hovezeimea cu 15.500. Pe Ungaria se vine deci un adaus de 2565. Rátky declară, că ține de datorința morală a guvernului, să demisioneze după o astfel de înfrângere. (Fejervá y întrepuș: „Mai așteaptă puțin, ceea mai târziu!”) Guvernul nu se vaște pe regele Ungariei, ci pe supremul comandant de răboiu. Proiectul acesta e tot așa de ilegal, ca și cel de mai înainte, de aceea propune esecierea imediată a lui și hotărîrea, dacă poate fi înaintat comisiunilor. — Proiectele se înaintază comisiunilor. — Se continuă desbaterea generală a proiectului de indemnitate. Komjáthy Reich și Rakovszky îl resping.

Alegerile pentru dietele provinciale din Cislaitania. La alegerile din 5 l. e. au câștigat în Viena creștin-socialii din cele 21 mandate 20, într-un cerc sînt în balotagiu. Față de periodul trecut sînt în câștig și aici cu 6 mandate. În orașele provinciale au perdut creștin-socialii 4 mandate. Majoritatea absolută a partidelor creștine din dieta Austriei de jos e deplin asigurată.

La alegerile din comunele urbane ale Austriei de-sus au perdut conservativii un mandat.

În cercurile rurale ale Saltsburgului au fost aleși numi candidați de ai partidului poporal catolic.

În cercurile electorale orășenești din Silezia au fost aleși 8 din partidul poporal german și doi Germani progresiști.

Incidentalul ruso-cek. „Journal de St. Petersburg”, după cum se știe, a dat Cehilor statul, ca în cauză proteotului lui Körber cu privire la regularizarea usului limbilor în Austria să nu cheserve finută dumnănoasă, căci guvernul austriac, cu toată opoziția Slavilor, îl va duc în deplină. Articolul oficialului journal a produs în sinul Germanilor bucurie, ear' între Cehi consternafie. „Novoje Vremja” luînd partea Cehilor face saroastice observații la adresa foii de St. Petersburg și arată, că Cehii nu sînt în clar cu valoarea de azi a acestei foii, pe care o confundă cu foia oficială „Prav. Vestnik”. Casul a devenit cu atât mai important, fiindcă chiar în aoclas timp nu numai presa rusească, dar' și multe organe ale presei franceze și engleze au prezentat proiectul pentru regularizarea limbilor al lui Körber de un pas decisiv pentru introducerea hegemoniei limbii germane și prin urmare pentru iminenta periclitare a echilibrului european. „Novoje Vremja” reproabă cele scris de „Journalul de Petersburg” și sfîrșește zicînd, că rele servicii face cauzei Slavilor din Austro-Ungaria.

Despre natura juridică a chestiunii române din Transilvania și Ungaria.

De
Dr. Cassiu Maniu.

(Urmare).

IV.

Dreptul celui mai tare.

Eată și genesa acestui concept teribil pentru naționalitățile din Transilvania și Ungaria.

În înțeles juridic sclăvie este orice sugrumare a personalității omenesti care nu se poate închipui fără de libertate. Lipsa libertății e foarte fatală nu numai în respect moral ci și în privința materială, căci cuprinde în sine totdeauna și sclăvia economică.

Sclăvia ungurească se deosebește de alte sclăvii moderne, prin aceea, că personalitatea indivizilor de altă naționalitate față de stat e redusă la zero.

Precum ziceau Românii, că „servi pro nullis habentur” tot astfel Românii li-se deneagă eseciciul drepturilor nealienabile și inviolabile ale personalității pe baza căror sînt îndreptățiți a pretinde și ei partea lor din puterea publică a statului, ca Români, — prin măsurile constituțiunii ungurești sînt făcuți sclavi ai statului toți cari nu sînt Unguri, sînt tractați egal ca obiecte, după maxima că în „servorum conditiōne nulla differentio est”, toți sînt sclavi politici în egală măsură.

Din spiritul constituțiunii ungurești este esilată doctrina, că adevărurile juridice universale nu permit schimbare, sau deminuțiune nici prin convențiuni internaționale, nici prin dispoziții constituționale, precum nu se poate modifica o aksiomă matematică, ca complexul adevărurilor juridice asupra cărora sînt fondate drepturile omenesti nealienabile, isvorec din rațiune, în fine cum-că doctrinele juridice curat naționale trebuie să se aplice la raporturile cele istorice ale statelor și națiunilor, la instituțiunile lor cele positive, ca se vedem dacă se unesc cu dreptul cel adevărat, sau dacă-l modifică și-l oprimă, cum se exprimă geniul unui Simeon Bărnuțiu în dreptul public natural.

Spiritul unei atari constituțiuni nu va ave respect de obligamentul moral, cu toate că e obligată juridic ca să respecte legile morale în toți articlii ei, căci justificarea ei precum scopul statului se estinde numai până unde se estinde legea moralității.

Pentru aceasta se opune sclăvia constituțională dreptului rațional. După

dreptul filosofic — despre care zice filosoful german contele de Lichtenfels în opul său despre filosofia morală, că este justificarea activității morale, omul ca ființă rațională este liber dela fire, — el este persoană și nu e permis să fie tratat ca obiect simplu, el este stăpânul sau propriu (sui juris), nu este ertat a-l face proprietatea altuia (alieni juris), ca acela să dispună după bunul sau plac de el ca de ceaialtă avere a sa, să-l dăruiască cineva, să-l schimbe, să-l vândă, să-l omoare, să-l folosească spre scopurile sale, să-l dea educațiune schiatrafică adevărată de pivniță lipsită de lumina și căldura soarelui educațiunei naționale și astfel să degradeze întreaga omenime în o ființă omenească, fie ori care aceea. (Va urma).

Visita Regelui Carol peste Dunăre.

Ziarele din București dau ca pozitivă știrea, că d-nii Dimitrie Sturdza, președinte de consiliu și ministru de război, și Ionel Brătianu, ministru de externe, vor întovărăși pe M. S. Regele în călătoria sa în Bulgaria.

În cercurile politice române se afirmă, că Principele Ferdinand al Bulgariei va face la Plevna importante declarațiuni. Altfel Sa va afirma cu această ocazie rolul important al armatei române în războiul dela 1877 și recunoștința, pe care Bulgaria o datorește României pentru sângele vărsat și sacrificiile făcute.

— Dacă Rușii au avut sărbătorile de la Sîpca, — se zice — Românii vor avea pe acele dela Plevna.

Presă.

Correspondentul din Sofia al ziarului „Nouvelles Presse” din Viena afirmă, că însași Bulgaria a propus, că locul de întâlnire între Regele Carol al României și principele Ferdinand să fie orașul Rusioce.

Correspondentul mai spune, că nimeni nu poate să tăgăduiască importanța politică a acestei întâlniri, care e o dovadă cum că Regele României are o atitudine leală a Principei Ferdinand și eforturile lui contra elementelor turburătoare.

Ziarul oficial „Bulgaria” din Sofia, vorbind despre întrevvedere, spune că ea este de mare însemnătate pentru cele două popoare vecine și probează, că toate neînțelegerile de acum doi ani sunt înlăturate.

Aceste popoare, continuă ziarul, încep din nou a trăi prietenește, așa cum trebuie să trăiască bunii vecini.

Revista esternă.

Macedonia.

Generalul bulgar Zonetti, vice-președintele comitetului, fiind rănit de moarte a fost adus la spitalul din Dubnița.

FOJTA „TRIBUNEI”.

Revista II.

7—26 Maiu 1894.

Supplex Libelus Valachorum! aruncase roditoare semănță în ogrorul național. Flăcările focului mistuitor mănă sântei cărți jeluitoare a poporului român și furiile de odioasă destinată revendiătorului libertății poporului nostru s'au schimbat în altă formă. Sentința domnească: opus igni, autor patibuli, și-a primit formula mai modernă de persecuție cu armele suferinței.

Intriga, mișcarea, înhamată la carul politicii a început se ocupa terenul forței, al brutalității de mai înainte. Ceea ce n'a puiut unio triumphantum: noi perversele încercări de nimicire națională ale calvinistilor Rakotești, a venit să ducă la îndeplinire cea violență prin W. Sclényi și al lui Kossuth, cari prin propagarea luptei cu foc, sabie și de tronare angustă și-au inaugurat principiile de cărmuire ale Ungariei de azi; au emis proclamarea războiului pe moarte și viață a națiunii maghiare contra popoarelor de altă limbă, cu alt trecut și alte credințe în viitorul lor. Și cum cel perfid și speculant în totdeauna pândeste ocaziunea binevenită ca să-și realizeze planul, scopul, care în împrejurări normale, prin valoarea și forța sa proprie nu și le-ar fi putut ajunge, astfel și Maghiarii pândit-au după 48, lupta ce s'a încins pe țărniș Elbei și exploatat-au dubioasele învingeri Pirhice din Italia. Puterilele vânt al sim-

Revoluționarul Donce, cu 77 de bandiți trecând în Bulgaria, a fost arestat și transportat în închisoarea din Klustendil. Poporațiunea l'a făcut ovățuni, fără să-l poată da alt ajutor.

Mihailovsk, fiind interviu de un redactor dela „Neue Wiener Tageblatt”, a declarat următoarele:

„Am fost silit să renunț de a ține conferințe în Viena. Eroarea Macedonenilor a fost, că nu au făcut să se cunoască în destul chestiunea lor, făcând să se răspândească șvonuri false sau exagerate. Deosebit de asta, nu trebuie uitat că curentul egoistic al Europei a sporit.

„Macedonenii nu voiesc altceva decât să se poată desvolta în libertate.

„Actuala mișcare macedonească este serioasă și se va întinde cu putere în primăvară (!).

„Macedonenii nu au nici o dușmănie contra Sultanului, însă voiesc emanciparea.

„Sunt încă în Macedonia 25 de bande, cari luptă. Acum mă duc la Londra, Paris și Berlin. Doresc ca ziarele mari să se intereseze de cauza noastră. Până-oc aspirațiunile Macedonenilor nu vor fi îndeplinite, liniște în Macedonia nu va fi.

Cu drept cuvânt observă ziarul vienez, că dacă ar fi așa lucrurile cum spune Mihailovsk, atunci toate răcoalele și toată gălăgia au fost de prisos, poate chiar vătămătoare adevăratelor interese ale Macedonenilor.

Episcopul bulgar din Dibra (Albania) a fost acuzat, că este complice cu mișcarea cetelor de bandiți. Albanezii l-au amenințat, că o să-l omoare, ear' episcopul bulgar, de frică, a fugit noaptea.

Anglia.

Deputatul irlandez Redmond a fost arestat și dus în temnița dela Kilmalighan, unde va avea să stea șase luni. Causa arestării e, că n'a voit să dea garanță, că se va purta în mod liniștit, garanță cerută din incidentul unei vorbiri ațîțătoare.

Englezii au suferit o nouă înfrângere în țara Somali. Colonelul Sw yae va fi reclamat și înlocuit cu generalul Lanning.

Știri mărunte.

Guvernul Italian judecând ca nelindestu-lătoare garanțiile oferite de Turcia în chestia conflictului cu pirajii, escadra Italiană a bombardat localitatea Middy.

Trupele revoluționare au fost cu totul bătute de trupele guvernamentale. Guvernul a declarat, că mișcarea revoluționară a fost cu totul înăbușită.

În Maroc a izbucnit o revoluțiune contra actualului Sultan, învinut că vrea să introducă reforme.

În Statele-Unite din America-de-nord au reușit la alegerile pentru congres 196 deputați republicani și 176 democrați.

ului și solidarității naționale, suflat din partea vestică și nord-vestică a continentului nostru peste care vulturul casei noastre domnitoare își întindea așorul, l'a restrins aripile. L'a legat, ca pe un păsător ordincios, stămat și iubit de cuibul sau istoric în jurul cărui multe sute de veacuri popoare cu limbi deosebite și mai ales băștinășul popor român adăpost și-a căutat. Vremea l'a schimbat însă pe toate... Roma condusă odinioară întregul vast imperiu roman; destinele lumii vechi. A intrat era slăbirii și pe lângă Roma s'a îngelat și Constantinopolul, ca conducător. S'a împărțit puterea. Rivalitatea în cărmuire a crescut, patimile au scăpat frul; viștile s'au deslășuit și peste păcatele interne menagiate de sistemul corupțiunii și al fără de legilor a năvălit urgia vremii. Și Roma, și cetatea creștinească și-au plecat capul mai întâu înaintea dușmanului intern, al corupțiunii și al tirăniei, apoi a celui estern, a hordelor feroase.

Prin înăsoutul sau simț de eredită și fidelitate Românul, în cele mai grele încercări ale vieții sale, a căutat ajutor la tronul aceluia pentru care, veacuri de-a rândul și-a vărsat sângele și și-a dat avuții. Chiar un deceniu s'a împlinit de când sușitul dușmanului ajuns la os, cel mai bun al poporului nostru cerând dreptate și ușurare a suferințelor s'au prezentat înaintea împărăteșilor porți. Vocea solitoare a unui popor de peste trei milioane a aflat urechi surde. Credința pe aleșii noștri nu l'a părăsit de tot deși dure-

Esposiția industrială din Sibiul.

Secția lucrărilor femeiești.

(Urmare.)

Bogat în țesături, indeosebi în albituri (fețe de masă, servete, perdele) a fost grupul din Gurariu.

Tot așa de bogată a fost colecțiunea obiectelor espuse din comunele Tălmăcel, Sadu, Riu-Sadului, Poplaca, Slănic, Șura-mare, Rusciori, Vegem și Orlat. Țesăturile din Tălmăcel s'au distinse prin o coloratură mai vie, dar nu nepotrivită. Frumos s'au prezentat prin simplitatea lor lile din Poplaca. Peste tot femeile din Poplaca par a fi foarte conservatoare, căci deși aproape de oraș n'au fost de loc influențate în alegerea mustrelor și colorilor, rămânând pe lângă cele vechi. Și e bine așa.

Țesăturile și cusăturile espuse de femeile din Bendorf, Ilmbav, Marpod și celelalte comune din partea aceasta a comitatului formează în es privește coloritul o tranziție între mustrele mai simple, dar' cu atât mai drăguțe din comunele de sub Margine și între cele colorate foarte viu de pe Țeara-Oldului. Relevat în special unele fețe de masă din Bendorf espuse de Paraschița Gavrea și Ana Vanga. Frumuseța lor a fost produsă mai ales prin aplicarea nimerită a unor colorii înținate în ton intune oât în pânză albă.

Laurii esposiției trebuie să li concedem Avrighul. Casa țărănească din Avrigh are plină de țesături și afară de aceea ochii privitorilor erau atrași înod de un alt grup frumos compus tot din țesături și cusături de acolo. Și cu toată aceasta mulțime de obiecte nu era unul, care să nu esoelez prin coloratură și mustre frumoase și prin esecutiia artistică. Esposiția din Avrigh dovedește din nou, că cu oât vor fi femeile noastre mai conservatoare în privința mustrelor și peste tot a tehnicii moștenite din bătrâni, cu atât își vor păstra și mai mult vechiul renume de artiste pe terenul industriei de casă. Frunțașii din Avrigh, cari au stăruit atât de mult, că femeile de acolo să se poată prezenta în mod așa de splendid, merită toată lauda. Merite speciale și-a câștigat doamna Ioana Maxim nu numai prin frumuseța lucrurilor espuse, între care a esolat mai multe țesături și o perdea, ci și prin mult priopuș muncă depusă la aranjarea odăii țărănești de acolo.

Frumoase au fost și țesăturile espuse din Mohu. Pentru femeile de acolo a fost și chestie de ambiție, ca să se prezente în felul acesta, pentru că cine nu cunoaște pe harnicele țărănoare de acolo, care mai mult au contribuit la răspândirea țesăturilor noastre naționale, uitând țara dealungul și dealatul eu ele. Ar fi de regretat însă, dacă în urma comercializării industriei de casă ar fi cu mai puțină atențiune la esecutarea țesăturilor. Bine ar fi, dacă

dela esposiția aceasta își vor fi însuși și alte modele observate la alte comune. Și Mohu! și-a avut războiul sau la esposiție.

Bogate în lucruri frumoase au fost și grupurile din Porcaști, Boița și Racovița. Între multele țesături frumoase espuse din Porcaști am observat o țară frumoasă față de masă espusă de Marta Simon. Din Racovița a esolat veduța preotească Ana Florian cu mustre vechi pe niște fețe de perini. Din Boița s'a distinse Elena Istrate și Ana Constantinescu. (Va urma).

Din protopresbiteratul gr.-or. al Clujului.

— Reflexiuni. —

— Octombrie 1902.

(Urmare și fine).

Frumoase principii de jertfire pe altarul bisericii, fie și pentru „descurcarea” unei „încurături” făcută de oei cu „munca pe oăciulă”!

d), Dela fiecare învățător din tract pe timp de 4 ani anual 6 cor. B. și soții combat și această deciziune sinodală și o afli de foarte primejdioasă pentru școalele noastre din tract.

Eu, să fiu învățător definitiv, ori un absolvent de cursurile pedagogice, aș protesta contra celor publicate de ei la punctul acesta și le aș zice: Ambițiunea mea de învățător conștiu de simțul de jertfire nu m'ar lăsa să nu jertfesc și eu din puținul meu pentru binele tractului în care servesc, atunci când lipsa e arzătoare. Și le aș mai spune: uite! ca să pot plăti această taxă bagatelă din 600 cor., îmi voi mai micșora puțin pâhărele de beră și îmi voi mai reduce puțin fumatul, căci și așa după 4 ani s'ant scăpat de aceasta mică sarcină. Și mai ales l'aș zice „directoriului” meu: te rog nu mă abate dela solvirea taxei din vorbă, ci cautăți și „ti-o plătești și dumneste a dumnitale, că și așa o plătești dintr'un venit, de care nu ai visat când ai primit darul „Apostolului”.

Ear' să fiu un învățător din oei tolerați l'aș spune d-lui Bălcescu și soții; „mi-s'a pus de sinodul protopresbiterat această taxă și ca să fiu credincios trebuie să mă supun deciziunii sinodale, și ea se o pot solvi voi mai detrage puțin din „taxa de diplomă” și îmi voi mai reduce speșele făcute din „distracție”. Așa cred, că vor zice împreună cu mine toți învățătorii de bine din acest tract.

Iată deci, că nici din partea aceasta nu s'ant motive de a ne teme de periclitarea școalelor din tract.

Încât privește „taxa de diplomă” aceea s'a fost, este și va fi un es social, pe care nu l' poate delătura nici fratele lui B. și soții; ear' „fuga învățătorilor” din tract mai afirnă puțin și dela unii

d-ni directori, ba chiar însuși dela d-nii învățători respectivi.

e) Chiria pentru casa parohială din Cluj, doată de dl T. Rogescu ca paroch, anual 400 cor. etc. La țecirile ce fac B. și soții asupra acestei donațiuni nu reflectez, ci constat numai, că parochul își are oriunde doiațiunea sa specială, ca paroch; ear' protopopul își are a sa de protopop, și dacă voiesc să cedese de voie ceva venit al său ca paroch, — bine, dacă nu, atunci acela nici cu teoriile lui B. și soții nu l' poți lua.

Deci bune și „practice” s'ant deciziunile sinodului protopresbiterat, și dacă acele nu și vor aduce roadele dorite, repet ce am zis „cu atăta ușurință” în „Tel Rom.”, „că numai indiferențismului, indolenței și relei voințe a unora din tract s' poate atribui”. Accentuez „unora din tract”, cari s'ant foarte puțin; destul însă de „a arunca peatra în fântână”.

Reflectând puțin și la observările ce le fac B. și soții la interplețiunea făcută de membrul Gavril Todoruș constatăm, că aceea a fost bine „concepută” și a avut „rostul” său, care se va justifica din răspunsurile, ce se vor da la întrebările de mai sus. Sinodul făcea însă bine, dacă primea propunerea membrului Gavril Todoruș, oăci în acel cas comisiunea propusă ar fi cerat relele ce bântue tractul și ar fi dat cu totulul alte „lămuriri” de cum au dat B. și soții. Trecând însă asupra la esculul protopresbiterat, aceasta va și sigar o de făcut în cauză.

Ean să vedem puțin, cum stăm și cu comisiunea aleasă în anul trecut pentru esernerea unui „memoriu”. Înalt Prea Sfințitului nostru arhiepiscop și metropolit Ioan Meșianu, despre stările din acest tract și cum de aceea comisiune nu și-a îndeplinit datorița? Ca unul, care am fost ales în aceea comisiune, cred a fi competent de a reflecta, respective răspunde, că comisiunea din vorbă nu și-a „perdut calea”, ci „și-a zis”: „graba strică treaba”. Trebuia căutat mai întâu materialul pentru „memoriu”, și acesta nu se putea găsi, decât numai ridicând pe rind „vâul”, de pe stările din parohiile din tract (nu deodată de pe întreg tractul, cum fac B. și soții).

Așa eu alergând după stringerea materialului pentru „memoriu” și ajungând la o parohie din tract (al cărei nume rămâne un secret) am pus mâna pe un colț al „vâului” și ridicându-l în sus, eu groasă l'am lăsat ear' în jos; ear' eu ca să nu fiu observat de cineva m'am retras „stipil” oătră oasă „șoptindu-mi” „tăcerea e ca miera”. Ce am răzut în aceea parohie numai spre onoarea conducătorilor ei nu poate servi. Și ca să nu fiu strivit sub povara materialului pentru „memoriu”, am abzie de onorific-mi misiune. Apoi cred, că așa au pășit și celalalți membri din comisiune. Aceste au fost cauzele, că co-

impreșie și patronilor și prietinelor sei. În anii din urmă s'junese redactor la „Universul”.

Ajunses de asupra mizeriei, era scutit de torturile nesiguranței zilei de mâine; pâinea, și viitorul chiar era asigură — grație stabilității acestui jurnal, condus cu multă pricepere de directorul-proprietar Luigi Cazzavillan.

Dar' „abucimările” nefericite ale celor din urmă opt ani l'a sdrcinut fizicul debil, și în primăvara trecută, slăbit de oăciă a fost pus în imposibilitate de a mai munci. Grație ajutorului patronului seu, a plecat să se recreeze, să-și recapete forțele perdute la aerul blând și înviorător dela Câmpulung. Era prea târziu, oăci reinfort prin Septembrie la București a mai lărat câteva zile în redacție și a fost nevoit să intre în spitalul Brâncovean, de unde Duminecă la 20 Octombrie l'am condus la cele de veoi.

Înmormântarea a avut loc Duminecă la 10 ore. Numeroși colegi și prieteni erau adunați la capela spitalului Brâncovean unde s'a oficiat serviciul bisericesc. Cose lung a fost ridicat de fostii sei colegi de redacție și pus pe oarul funebru împodobit cu flori și coroane, apoi cortegiul s'a îndreptat spre cimiterul Belu. În fruntea cortegiului erau reprezentanții societăților ardeleneghe „Dacia Tratată” și „Frații Români” cu drapelele. Oarul mortuar era urmat de dl Luigi Cazzavillan, directorul „Universului”, însoțit de redactorii sei: Panait Meeri, Petre și Pepin Mirio, B. Marian, N. G. Marienescu, Mestugian Rusănescu, Casco Tămaș și Marian. În

Înmormântarea lui Iulian Nistor.

Vineri septămana trecută a răposat în București compatriotul nostru Iulian Nistor, făcându-se înmormântarea Duminecă.

Despre tristul act ni-se scriu următoarele:

Era se fie mângăierea a lor sei; de ei se legau mari speranțe în viitor. Apucat de valurile vieții, a fost isbit adese-ori de mizeria mizeriei, dar totdeauna a știut a se ridica, grație inteligenței sale. Nevoit să părăsească cursurile universității din Cluj, spre a-și căuta pâinea și norocul în altă țară, și aici neputându-și termina cursurile universitare, a trăit ca gazetar și profesor pe la diferite institute particulare din țară. Pretutundinea a lăsat o bună

mișcarea respectivă nu 'și-a putut împlini datorită.

Din reflexiunile mele de mai sus clar, ca lumina soarelui, reese, că nu prin fraza bombastice și sforțătoare se pot îndrepta relele din tract, ci numai prin conlucrarea solidă și frățească din partea conducătorilor lui și eu numai aceea am voit să o constat prin cele publicate în raportul meu din 'Tel. Rom'.

Până când însă s'nt și vor fi desbinări interne și timbrări nedrepte, până atunci nici prin interveniri mai înalte nu se va face ordine și lumină, ci va trebui să esclamez cu prooul: »Pe-rirea ta din tine Israele!»

Dacă Bălesoul și alții intru adesea voiesc binele și fericirea tractului gr-or. al Clujului, atunci au au decât să dea probe prin împlinirea — după putință — a conlucerii sinodului protopopesc din acest an, mai dovedit apoi prin acele, că și au înseamnă »disciplină bisericăscă»; la din contră laudele lor »de binevoitori ai tractului» rămân vorbe goale și pleve aruncate în vânt.

Cu aceste am terminat, și din par-tea mea declar încheiată orice dis-cuțiune ziaristică, cu privire la afacerile din tractul gr-or. al Clujului.

Un membru sinodal.

Cronica zilei.

Sibiu, 7 Nov. n. 1902

Din cauza sfintei sărbători de mâne, numărul proximal foii noastre va apăre numai Luni seara.

Un nou concert al d-nei Irena de Vlădăia. Succesul ce l-a obținut doamna Irena de Vlădăia la concertul aranjat deunăzi în »Unicum» a îndemnat pe directorul trupei teatrale de aici dl. Leo Bauer să o invite a concerta la teatrul din loc. Concertul, care se va face în cadrul reprezentațiunii teatrale, va avea loc Luni seara în 10 c. Sperăm, că și aici cari n'au avut ocazie să o audă nu vor înlăsa această ocaziune.

»Tribuna Literară», adăosă ca su-plement la nrul nostru de azi, are ur-mătorul cuprins: »Fluturi sărutându-se. De Carmen Sylva. Trad. de G. Coșbuc. — Frumoașă Dușică, (novele), de Au-relian. — Stăncule Doamnei. De Carmen Sylva. (Va urma). — Roca di Manerba, (poesie) de G. Coșbuc. — Lăușcă (schit), de Simi. — Felurimi. — Prietenii Un-guroaisei, de Balcan. — Glume.

Reconstituirea casinei române din Cluj. Din Cluj ni-se scrie, că în urma unor fericite împrejurări vieșă socială a Românilor de acolo a început să se preamenească. Advocatul Andre nu s'a mai simțit bine în casina română. A eșit deci ca să facă loc elementelor sănătoase: dl. Dr. E. Dăianu, Dr. A. Frâncu și alții Români buni, cari au fost aleși în comitetul casinei.

Acum putem spera, că ușoările delăturate, bunăînțelegerea fraților din Cluj va înainta.

tre cunoscuți am remarcat pe: poetul St. O. Iosif, Sept. Murășanu, Chendi, Mo-randini, pictorul Bran, agronomul Bog-dan, N. Boca, locot. Teodorescu, preotul Costin, Lăpădat, L. Rusu, N. Henzel, Clorogariu, Bratu, Sever, Dariu, Șerban, Fillon, Demeter Spineanu, Popescu, Ur-zicu etc.

Ajunghând la cimiter, înainte de a fi pus spre vecinicia odihni, în numele colegilor de redacție l'a dat ultimul sa-lut dl. Panait Maori, amintind de firea bună, liniștită și blândă a defunctului, care l'a părăsit așa de curând.

După dl. Maori vorbi domnul Nic. Boca, în numele foștilor colegi de școală înalstând asupra vieții defunctului, ter-mină mulțumind conducătorilor spitau-lui brăncovenesc și îndeeșbi dlui Caz-zavillan, directorul »Universului».

Foștii colegi și prieteni transilvă-neni al regretatului, în loc de a depune pe mormântul lui o coroană de flori pe care intemperile vremii o nimicește în câteva zile, și-au făcut o datorie de a practica și în România frumosul obicei de acasă, destinând suma adunată pen-tru masa studenților din Blaj, unde re-gretatul Nestor și-a făcut studiile.

Au contribuit următorii: Pavel M. Bogdan 10 lei, Sept. B. Murășanu 6 lei, N. Boca, L. Rusu, Avram Petra, Gavrilă Grama, C. Tălășescu, Ign. M. Roșca, câte 5 lei; M. Socopol, N. Ilescu, câte 3 lei; I. Costin, St. O. Iosif, I. Chendi, I. Mo-randini, Ioan Miroșca, N. Henzel, I. Trifu, N. Ivan, câte 2 lei; Ilarie Banciu, N. Bran, pictor, câte 1 leu Suma 70 lei. Saul.

Cutremur în Croația. Din Za-greb sește știrea, că alaltăieri noapte pe la jumătate la douăsprezece a fost un cutremur undulator cu direcția Nord-estică-sudvestică. Cutremurul s'a estins pe o suprafață mare, fiind simțit în mai multe locuri. Mai puternic a fost în Cincorje, unde a căzut crucea și can-dela dela altar. În Zabok cutremurul a durat toată noaptea.

Cutremur a mai fost în Asia mică, la Cania. Multe case s'au prăbușit, multe altele au devenit astfel, că nu se mai pot locui.

De sub dărimături s'au scos mulți răniți. Un băiat a murit.

Convocare. Despărțământul Făgă-raș al »Reuniunii învățătorilor din ar-chidiecea gr.-est de Alba Iulia și Fă-găraș» își va ține adunarea de toamnă Duminică în 9 Noemvrie st. n. a. c. în Cărtia-săsească, la care s'nt invitați mem-brii despăr. și binevoitorii școlii.

Din program estragem următoarele: Prelegere practică din comput, — ce va fi la rind — cu elevii școlii locale prin inv. Nicolae Diatu. — Alegerea comi-siunilor: pentru aprefierea prelegerii de model și a disertațiunilor pe cum și a încașării taxelor. — Cătreia diserta-ți: »Stupăritul ca izvor de venit al învă-șilor prin Dionisie Stănuț. — Cătreia diser-tațiunii de cuprins pedagogic, prin inv. D. Negrea. — Cătreia protocolului din adunarea trecută. — Rapoartele comi-siunilor. — Stabilirea locului adunării de primăvară și designarea persoanelor cari vor prelege și diserta.

»Cartea de aur». A spărut volu-mul al doilea din »Cartea de aur» scrisă de sbila peană a dlui T. Păcășan. Ase-menea volumului prim și acesta este ti-părit pe hârtie fină, și se estinde pe 802 pagine.

Cuprinsul volumului îl vom da în numărul proximal.

Prețul 10 cor. Pentru România 12 coroane.

Sunt persecutați Evreii în Ro-mânia? Cu acest titlu a spărut în Bu-curești o interesantă broșură scrisă de dl. I. G. Bibicescu Broșura pe baza da-telor statistice tractează chestia evre-iască din România.

Starea lui Tolstoi. Fiul lui Tol-stoi desaminte știrea răspândită după care tatăl sau ar fi căzut bolnav de pneumonie. Totodată Tolstoi-fiul de-clară, că părințele sau a avut în zilele din urmă accese de slăbiciune, din cauza calculelor vesicale; în present însă To-lstoi e bine.

Impăratul Wilhelm în Anglia. Impăratul Germaniei însoțit de num-eroasă suită a plecat ieri la Kiel, de unde va călători spre Anglia. Wilhelm va petrece trei săptămâni la unchiul seu, regele Angliei.

† Ioan Roșca, măiestru pantofar și fost timp îndelungat controlor al »Re-uniunii sod. români din Sibiu», a înecet din viață, Joi în 6 Nov. n., la orele 8¹/₂, dimineața, în urma unei apoplezii de inimă. Inmormântarea l-se va face sâmb-ătă în 8 Nov. n., la 2 ore d. a., în ci-miterul gr.-cat. dela Poarta Turnului.

Pe casa Reuniunii sod. români, din acest trist incident, este arborat steag negru. La inmormântare Reuniunea va participa corporativ.

»Reuniunea sodalilor Români» a edat următorul anunț funebrel: »Re-uniunea sodalilor români din Sibiu», cu adăosă durere aduce la cunoștință tu-turor amielor și cunoscuților, că mult regretatul ei controlor Ioan Roșca, mă-iestru pantofar, după scurte suferințe, în mod subit, a trecut la cele vecinice, Joi, în 6 Noemvrie n. a. c., la 8 ore dimi-nești, în etate de 47 ani. Rămășițele pământești ale neuitatului defunct se vor lua din casa mortuială (strada Po-plăci nr. 19) și se vor așeza spre vecinicia odihni Sâmbătă, în 8 Noemvrie n. a. c. la 2 ore d. a. în cimiterul gr.-catolic din Sibiu.

Comitetul.

O pedeapsă meritată. Un soiu anumit de comercianți amenință să facă școală și la noi. E vorba de manope-rele cu concursuri, »vânzare totală» etc. În strada Cienădie se puteau vedea până alaltăieri pe ferestrele prăvălii de ma-nufacturi a lui R. Krassovschî niște ti-duli, cari anunțau o »vânzare totală». Aceasta amenință să se perpetue pe timp iliminat și la o arătare făcută de alți comercianți din Sibiu forurile industriale de-aiol au constatat, că în prăvălie se vin-deau mărfuri neocuprinse în inventar, alte mărfuri erau în cantități mai mari, decum fasionase când a cerut permisia pentru vânzare totală. Forul industrial l'a interzis vânzarea mai departe n felul acesta, condamnându-l totodată la plata șpesselor pentru cercetare. Just!

Principele Enrie la America. Din Berlin se anunță, că fratele împăra-tului Germaniei principele Enrie în anul viitor va călători earăși în America. Principele va participa la desvârlirea statuei lui Frideric cel Mare, în Washing-ton și la deschiderea expoziției din St.-Louis. Mai întâi se proiectase ca prin-cipele moștenitor să plece la America, dar' în urmă planul s'a schimbat.

Archiducele orașului Praga Din Praga se scrie că archiducele Carol Fer-dinand a sosit acolo. Archiducele după-cum se știe, va avea locuință stabilă în Praga.

Anunț. Avem cnoare a aduce la cunoștință on. abonații al »Lucasferului», că din cauza îngrămădirii lucrului în tip. »Pop. Român» revista va apăre de astădată în număr dublu la 15 Nov. a. c. Budapesta 1 Nov. 1902 Adm. »Lu-casferului».

Jertfa unui atentat. Dl. Dr. Petru Cornean, a cărei cunoștință mulți au avut fericirea să l-o facă cu ocazia adu-nării »Asociațiunii din Oravița», a fct în zilele trecute jertfa unui atentat. Tri-ton Brinzei, fctan din Clujova, a fost ci-tat la judecătoria într'un proces pe care l-lau intentat părinții sei. Când dl. Dr. Cornean care a reprezentat în pro-es pe părinți a apărut în coridorul jude-cătoriei, Brinzei s'a aruncat asupra lui și cu un cuțit l'a împuns de trei ori în spate. Dl. Cornean în urmă pierderii sârgelui a căzut la pământ fără con-știință. Deși paltonul a atenuat întrucâtva împunsăturile, ranele s'nt totuși pari-culoase. Criminalul după săvîrșirea aten-tatului a început a face larmă încât a trebuit să-l lege ca să-l poată băga în pușcărie.

Dorim dlui Dr. Cornean, care este un distins avocat în Oravița și un om uman, grabnică înșănătozare.

Pungășii. În Sibiu a fost prinsă o tovrășie de 2 bărbați și o femeie, care intra în prăvălii la amezai între 1 și 2, când boldele s'nt incutate. Ei aveau chei, cu cari desuiau în fața lu-mii ușa prăvăliei. Nime nu bănuia, că e vorba de hoși. În boltă goliau lădi-țele de bani și plecau apoi liniștiți.

O pildă bună. Preotul catolic din Sighet n'a voit să meargă la inmormen-tarea unui fabricant. Acesta adevă se căsătorise a doua-ora, dar' numai civil, nu și în biserică.

O jertfă a mașinei. În fabrica de salem a lui A. Fonn din Sibiu s'a în-țelplat o nenorocire. Cățiva ferari erau ocupați cu repararea unei mașini de tă-iat carne. Un învțăcel n'a plecat sub rama cu cuțitele. Un lucrător s'a răzi-mat de mașină, rama s'a desfăcut și a căzut pe capul bietului băiat, tăindu-l rău și scoțându-i un ochiu.

Scăpat de moarte. Polițistul Po-pescu din Sibiu, despre care am mai povestit odată o faptă nobilă, a fost trimis cu 2 vig bunzi la Șelca mare. Cu el decădă a coborât din tren și un Ita-lian, care era cam ifumat. Italianul a căzut pe și ni chiar când pornise trenul. Cu pr-mădă vieții s'a rezeșit Popescu și l'a scos din gura morții.

Cel-ce are gije de sănătatea sa, să bea apa amară »Francisc Iosif», care de mai bine de 25 ani se trimite în toată lumea și este recunoscută ca singurul mijloc natural salin purgativ. Această apă se poate căpăta pretutindeni.

Notiți în Sibiu.

La 7 Nov. n. 1902

Hotel »Impăratul Romanilor»: Kemann, Karpathy, Budapesta; Lochatzky, Klein Viena; Horovitz, Cluj.

Hotel »Neuritur»: d-na Ionescu, Porescu, și soția, Pitești; Surescu, Rimnic; Ungar, Schu-bert, Viena.

Hotel »Mittler»: Nagy, Eger; Muntean, Mediaș; Kniesner, Alba regă; Orban, Orăștie; Farkas, Păuca; Balazs, Boz; Klein, Viena; Grommes, Hozman.

Hotel »Mihailu»: Latzescu, Banciu, Să-liste; Hertjoge, Daia-s.; Kiss, S. Ujhely; Bog-dan, Măgura; Orăciun Dostea; Oasin, Polana.

Hotel »Central»: Berger, Orada; Benedek, Viena; Gürtler, Orăștie; Rakinger, Stättling.

Teatru orașenesu în Sibiu.

Dirrecțiunea: Leo Bauer.

Sâmbătă 8 Noemvrie n.

»DER KAUFMANN VON VENETIG»

Comedie în 5 acte de Sk. Kasperle.

Începutul la 7 ore seara.

Pentru redacție și editură responsabil: George Mohan.

Proprietar: Pentru »Tipografia», soșe-late pe acțiuni: Iosif Marșan.

Metasă de Foulard dela 65 cr.

până la fl. 3.65 per metru pentru bluse și rocuri, precum și »metasă de Henneberg» neagră, albă și colorată dela 60 cr. până la fl. 14.56 per metru. Se trimite ori-cui franco și plătită de vamă. Mustre se trimit franco. Pentru Svișera porto de scrisori e dublu.

19-10

G. Henneberg,

fabrica de metasă (ur. curții cen. și reg.) în ZÜRICH

Agentia de publicitate
Carol Schulder
s'a mutat
București, strada Doamnei nr. 23, Etajul I.

Expoziția industrială din Paris 1900 „Grand Prix”
Marca de apărare e
brevetată prin lege.
K N C
Furnisul curții ces. reg.
Cea mai fină marcă.
Deposit de vânzare en gros la
Iosif B. Tentsch,
Sighisoara, 375 1-10
furnisul curții ces. reg.
În detal se poate cumpăra dela ori-ce ma-gazin de coloniale mai fin.

Bărbaților tineri și bătrâni
se recomandă scrierea apărută de curând
în ediție nouă și înmulțită a consilierului
med. Dr. Müller asupra 334 7-52
Sistemului nervos
și
sexual zdruncinat
cum și asupra tătăduirii aceluia.
Se trimite în cuvertă după primirea
prețului de 1 cor. 20 bani în marce postale.
Curt Röber, Braunschweig.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică
Patent nr. 86967. 258 26-52
Nu e crucea lui Volta! Nu e mijloc secret!
vindecă și înviorază pe lângă garanție.
Deosebită atențiune e a se da împrejurării că acest aparat vindecă boale vechi de 20 ani.
Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap, urechi și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, ameteți, fluturi de ureche, bătăie de inimă, scăderi de inimă, asma, astmă greu, scăderi de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceală la mână și picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, infinență, insomnie, epilepsia, circulația nevegulată a sângelui și multor altor bose cari la tractor normală a medicului se vindecă prin electricitate. — În cancelaria mea se află atestate încuse din toate părțile lumii cari prăfuesc cu mulțime inventivă mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca l-se retrime banii. — Unde ori-ce încercare s'a constatat zădărnice, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul »Volta» de care- »Căsu-Volta» atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cerceat. Deja înfăințata crucei mele electro-magnetice o recomandă îndeeșbi.
Prețul aparatului mare e Cor. 6.— Prețul aparatului mic e Cor. 4.—
folosibil la morburii cari nu s'nt mai vechi de 15 ani. folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.
Eспедиție din centru și locul de vânzare pentru țeară și străinătate e:
MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadsz 49/III.
colțul strada Kálmán.

PUBLICAȚIUNE.
Prin aceasta se deschide
a XII-a loterie de binefacere a statului reg. ung.
al cărei profit curat în urma prealtele decisiuni a Majestății Sale apostolică c. și r. se va folosi în unsprezece (11) părți egale pentru următoarele scopuri filantropice de folos public: 1. Fondul ce se va înființa pe seama văduvelor și orfanilor de funcționari de stat lipsiți de mijloace. 2. spitalul Rudolf pentru Kézdi-Oșorheiu și jur. 3. Reuniunea regnicolă a femeilor ungare. 4. Reuniunea femeilor »Fröbel» din Budapesta 5. Reuniunea Maria Dorothea din Budapesta. 6. Prima reuniune pentru copii de asil din Budapesta. 7. Mensa academică croată. 8. Reuniunea Stefania pentru spitalul de copii din Budapesta. 9. Reuniunea regnicolă a diurniștilor. 10. Reuniunea policlinică din Budapesta. 11. Congregațiunea Maria din Budapesta.
Căștigurile totale statorite în număr de 7691 dau suma, conform planului de căștig, de 365.000 cor. și anume:
1 cășt princ. 150.000 cor. * 2 căștiguri a 5000 cor. * 50 căștiguri a 100 cor.
1 » 50.000 » 5 » a 2000 » 100 » a 50 »
1 » 20.000 » 10 » a 1000 » 1000 » a 20 »
1 » 10.000 » 20 » a 500 » 6500 » a 10 »
Tragerea se va ține irevocabil în 30 Decemvrie 1902.
Fecare los costă 4 coroane.
Losuri se căpăte: la direcțiunea loteriei r. u. din Budapesta (IX. Csepel-fak, art. Zollamtsgebäude) precum și la toate oficiile postale, perceptoare, de vâmi, de pensare, saline, stațiuni de tren, trafici de tutun, zarafări și la toate colec. de loterii Budapesta, la 1 Iulie 1902.
Direcțiunea loteriei reg. ung.

Apa amară 318 8-15
Francisc Iosif
e unieul mijloc de curățire, cu gust plăcut.
— Se căpăte în tot locul. —

Ca o dovadă evidentă,
că prin loteria reg. ung. de clase se pot fericii multe familii, riscând foarte puțin, servească faptul incontestabil, că
tot al doilea los căștigă
și anume căștiguri:
un milion coroane
600.000 coroane
400.000 coroane
200.000 coroane
100.000 coroane
90.000 80.000 70.000 etc. etc.
cari se plătesc în bani gata.
Tragerea de clasa I. a loteriei a XI-a
va avea loc deja în
20—21 Noemvrie n. 1902
și se recomandă
numerii cu noroc
până când se mai află.
1/8 de los I. clasă a cor. 1.50
1/4 » » » » » 3.—
1/2 » » » » » 6.—
1 » » » » » 12.—
Casa de bancă BENKÖ,
Budapesta, Andrassy-út 79.
Comandele se pot face și numai pe o simplă carte postală!
Aviz! Fiecărei comande se alătură un cheque postal, cu care on. musterii ne pot trimite banii fără taxă postală.
Căștigurile cari cad asupra losurilor cumpărate dela colectura noastră se pot încassa prin ori-ce bancă din provincie dar pentru discrețiune se recomandă în-cassarea directă.
367 0-10

Săpun cu roda 378 1-25

Marca: Cerb! sau Cheie!

Săpunul cel mai bun, mai spornic și prin urmare cel mai ieftin.

Se capătă pretutindenea.

Intinde mâna norocului!
Mulți deja s'au făcut fericiți prin cumpărarea unui los dela noi.

Loteria cea mai bogată în șanse, din toată lumea, e loteria de clase reg. ung. priv. care acuzi va începe de nou. Din

110.000 losuri 55.000 cu câștiguri în bani.
Cel mai mare câștig în cazul cel mai norocos
1,000.000 coroane.

1 premiu 600.000, 1 câștig 400.000, 200.000, 2 100.000, 1 90.000, 2 80.000, 1 70.000, 2 60.000, 1 50.000, 40.000, 5 30.000, 3 25.000, 8 20.000, 8 15.000, 36 10.000, 67 5.000, 3 3.000, 437 2.000, 803 1.000, 1528 500, 140 300, 34450 200, 4850 170, 4850 130.100 100, 4350 80, 3350 40. În total

14,459.000 coroane, sau patrusprezece milioane 459.000 coroane.

GLÜCKSKALENDER.

Jänner	Febr.	März	April	Mai	Juni	Juli	August	September	Oktober	November	Dezember
1 2799	1 2899	1 2999	1 3099	1 3199	1 3299	1 3399	1 3499	1 3599	1 3699	1 3799	1 3899
2 2800	2 2900	2 3000	2 3100	2 3200	2 3300	2 3400	2 3500	2 3600	2 3700	2 3800	2 3900
3 2801	3 2901	3 3001	3 3101	3 3201	3 3301	3 3401	3 3501	3 3601	3 3701	3 3801	3 3901
4 2802	4 2902	4 3002	4 3102	4 3202	4 3302	4 3402	4 3502	4 3602	4 3702	4 3802	4 3902
5 2803	5 2903	5 3003	5 3103	5 3203	5 3303	5 3403	5 3503	5 3603	5 3703	5 3803	5 3903
6 2804	6 2904	6 3004	6 3104	6 3204	6 3304	6 3404	6 3504	6 3604	6 3704	6 3804	6 3904
7 2805	7 2905	7 3005	7 3105	7 3205	7 3305	7 3405	7 3505	7 3605	7 3705	7 3805	7 3905
8 2806	8 2906	8 3006	8 3106	8 3206	8 3306	8 3406	8 3506	8 3606	8 3706	8 3806	8 3906
9 2807	9 2907	9 3007	9 3107	9 3207	9 3307	9 3407	9 3507	9 3607	9 3707	9 3807	9 3907
10 2808	10 2908	10 3008	10 3108	10 3208	10 3308	10 3408	10 3508	10 3608	10 3708	10 3808	10 3908
11 2809	11 2909	11 3009	11 3109	11 3209	11 3309	11 3409	11 3509	11 3609	11 3709	11 3809	11 3909
12 2810	12 2910	12 3010	12 3110	12 3210	12 3310	12 3410	12 3510	12 3610	12 3710	12 3810	12 3910

Wann habe ich Geburtstag? Jeder versuche sein Glück mit der an seinem Geburtstage verzeichneten Nummer. In die 12 Kalender ist an jedem Tage des Jahres eine Nummer verzeichnet, welche bei umgehender Bestellung von uns bezogen werden kann, so dass Jedem die Wahl seiner Nummer freisteht. Sollte die Nummer inzwischen vergriffen sein, so senden Ihnen eine ähnliche.

Intregă întreprinderea stă sub controlul staului.
Prețul, conform planului, pentru losurile originale la cl. I. este:
pentru o optime (1/8) fl. — 75 sau cor. 1.50 pentru un pătrar (1/4) fl. 1.50 sau cor. 3.—
o jumătate (1/2) „ 3.— „ 6.— „ un los întreg (1) „ 6.— „ 12.—
și se vor trimite cu rambursă, ori pe lângă anticiparea prețului. Planuri oficiale gratis.
Comandele pentru losuri originale sunt a se trimite până la

20 Noemvrie a. c. 344 6-8
în care zi se începe și tragerea, direct la

Filiale:
Waltznering nr. 4.
Museumring nr. 11. casă de schimb (bancă)
Elisabethring nr. 54. **Budapesta, VI., Theresienring 46/a.**
Bilet de comandă spre folosire. St. d. A. Török & Comp., colectori principali Budapesta.
Rog să trimiteți pentru I. cl. los original de al loteriei de clasă reg. ung. priv. și planul oficial.
Prețul în cor. } îl veți încasa cu rambursă } A se ține cota-
} urmează cu mandat postal. } nu o de lipsă.

Adresa exactă.

Friedrich Baumann
Sibiu, strada Cîsnădiei nr. 2, lângă hotelul „Împăratul Romanilor“
recomandă

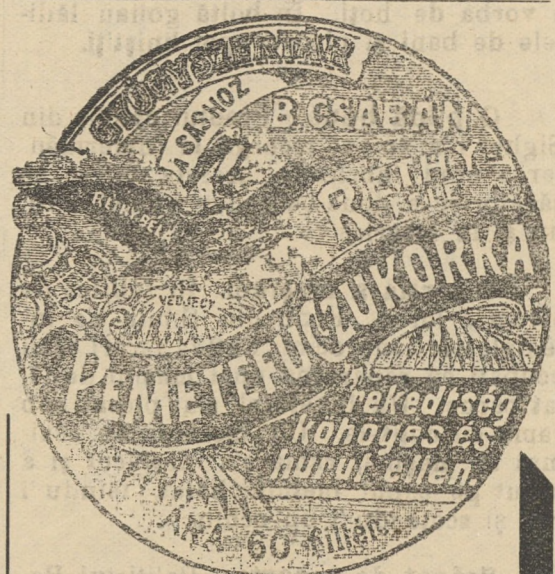
noutăți ieftine de sezon
obiecte de modă, manufactură, albituri și mărfuri cu cotul,
apoi: covoare, perdele, garnituri de masă și de pat, stufe de
haine pentru dame, barchente piquet și vestimente, blouse,
umbrele (parapleie), mufuri, articole pentru biciclete, eșarpe
de teatru, capichioare etc. etc.

Deposit în comisiune
la
Ferdinand Baumann, țesătorie premiată în Sebeșul săsesc
cu prețuri originale la vânzări cu bani gata.
Cu prețuri de boltă conform preț-curentului ilustrat
albituri de lână normale originale
singur veritabile
ale profesorului Dr. Jaeger
din fabrica singur concesionată și premiată în diferite rânduri a lui
Fili W. Benger în Bregenz. 345 2-6

Avis.
La notariatul din comuna mare Cugier (Kudzsir) cercul Orăștiei, com. Hunedoarei, află aplicare numai de cât un practicant de notar, salar lunar 60 cor. dacă are praxă salar 80 cor. ear' dacă are censura de notar salar 80 cor. A se adresa la respectivul notar. 379 1-3

AMERICA.
Plecare din Havre în fiecare Sâmbătă. Bilete de călătorie dela linia franceză. Transportare bună și repede. Intreținere excelentă, inclusiv vin și licheruri. Informațiuni detaliate dă gratis și franco
Iosif Fischer,
Viena, IV., Alleegasse 69. 382 1-7

500 florini plătesc celui-ce ar mai căpăta vre-odată durere de dinți ori fi va mirosi gura după-va va folosi apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 35 cr. (Pentru pachetare 10 cr. deosebt). Erezii A. Bartilla (E. Winkler), Viena 19/1. Sommergasse 1. Să se ceară pretutindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile unde nu se poate căpăta, trimite 7 sticle cu 2 fl. 60 cr. franco; în Sibiu: la farmacia „Vultur“ a lui C. Müller (Piața-mare), farmacia Molnar (strada Cîsnădiei nr. 59). Sebeșul-săsesc: Farmacia Lederhilger. 3 22-

Contra tusei și răgușelei au cel mai bun efect
Bomboanele „Pemet“ ale lui RÉTHY,
dar' trebuie observat la cumpărare ca să fie veritabile, de oare-ce sînt multe imitațiuni.
— 1 carton 60 bani. —
Să cumpărăm numai bomboanele „Pemet“ ale lui Réthy!
352 3-10

Agenti, colporteuri etc. etc.
de asigurare și losuri
pot câștiga sigur și în continuu 300—400 cor. lunar. Oferte sub „Sichere Existenz“ la expedițiunea de anunțuri J Danneberg, Viena, II., Praterstrasse 33. 381 1-5

Epilepsie.
Cine suferă de epilepsie, căreai, și alte morburii de nervi se ceară o broșură referitoare la aceste. Se trimite gratuit și francoată prin Schwanen-Apotheke, Frankfurt a. M. 319 8-52

Postav de Graz,
specialitate cunoscută în toată umea, se vinde prin firma subscrisă.
Acela e țesut din lână veritabilă de oaie, de aceea e indestructibil și garantat impenetrabil, și se potrivește foarte bine pentru costume elegante de domni și dame.
Marca „Hochlantsch“
pentru dame în preste 40 de colori. 150 cm. lărgime, pr. metru numai cor. 8.16.
Marca „Styria“
pentru domni în toate colorile practice. 140 cm. lărgime, pr. metru numai cor. 7.50.
Mustre se trimit gratuit și francoate.
Comandele cari trec peste 20 cor. se efectuează trancale.
„Erstes Gratzter Kaufhaus“
în Graz. 382 7-14

Polosirea cafelei de orz a lui Kathreiner-Kneipp
se învederează zilnic ca o binefacere și necesitate.
Nici o mamă iubitoare de familie se nu întârzie a introduce cafeaua aceasta gustoasă și igienică.
Nu există surogat mai curat și înlocuire mai bună pentru cafeaua de bob, ca cafeaua lui Kneipp.
Cafeaua de orz a lui Kathreiner-Kneipp e veritabilă numai în pachete originale cu marca de apărare „Pfarrer Kneipp“. Cafeaua aceea, care nu este provăzută cu marca aceasta, sau se vinde cu cumpăna nu este veritabilă —
Kathreiner.

INVITARE
la tragerea de clasa I.
a XI. loterie de clase
priv. reg. ung.
provăzută cu câștiguri nouă și mult mai mari.
Tragerea se va ține deja în
20 și 21 Noemvrie n. 1902.
Prețurile pentru clasa I. sînt:
Un los întreg jumătate pătrar optime
cor. 12 — 6 — 3 — 1.50
Losurile se trimit după primirea banilor
cu rambursă sau după anticiparea lor. Mai ieftin și mai ușor prin mandat postal. La fiecare comandă se alătură câte un plan oficial. Li-te de sortare oficiale se trimit imediat după sortare. Checuri de porto pentru expedarea banilor fără porto se dau gratuit și franco. Planuri de sortire se dau gratuit. Comandele se se facă cât mai în grabă la
A. GAEDICKE
Budapesta 382 4-5
VI. Ksosz-Lajos-utca 11.

Norocul lui GAEDICKE e colosal!
Am plătit mesteriilor mei următoarele câștiguri principale:
600000 cor. Nr. 62551
400000 „ „ 33464
400000 „ „ 11119
400000 „ „ 28916
100000 „ „ 42758
100000 „ „ 49878
100000 „ „ 87991
70000 „ „ 60912
60000 „ „ 78863
60000 „ „ 82528
60000 „ „ 97263
30000 „ „ 6920
30000 „ „ 38691
30000 „ „ 90964
25000 „ „ 23481
25000 „ „ 30049
20000 „ „ 28950
20000 „ „ 33402
20000 „ „ 35862
20000 „ „ 60781
20000 „ „ 78848
20000 „ „ 88874
15000 „ „ 57734
15000 „ „ 77950
15000 „ „ 82506
24 10000 c. = 240000 c.
46 „ 5000 „ = 230000 „
292 „ 2000 „ = 584000 „
599 „ 1000 „ = 599000 „
883 „ 500 „ = 441500 „